USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/1747

ze dne 4. května 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) na rozpočtový rok 2020

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro životní prostředí na rozpočtový rok 2020,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0113/2022),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropské agentury pro životní prostředí (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2020 výše 89 649 723 EUR, což ve srovnání s rokem 2019 představuje nárůst o 18,48 % v důsledku nárůstu vnějších účelově vázaných příjmů; vzhledem k tomu, že v roce 2020 činila míra inflace v Unii 0,7 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie (75,29 %) a od příspěvků poskytovaných na základě zvláštní dohody v souvislosti s programem Copernicus (22,68 %);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Evropské agentury pro životní prostředí za rozpočtový rok 2020 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2020 byla míra plnění rozpočtu ve výši 99,96 %, čímž oproti roku 2019 došlo k mírnému poklesu o 0,04 %; konstatuje, že míra využití prostředků na platby činila 86,12 %, což oproti předcházejícímu roku představuje snížení o 3,71 %;

2. bere na vědomí zásadní úlohu agentury při poskytování kvalitních údajů o stavu životního prostředí, což má stále větší význam vzhledem k obrovským výzvám, kterým Unie čelí v rámci boje proti změně klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti; vítá skutečnost, že orgány Unie stanoviskům agentury naslouchají, a doporučuje, aby vědecký výbor agentury hrál klíčovou úlohu při poskytování poradenství Komisi;

Výkonnost

3. konstatuje, že agentura podle svých tvrzení dosáhla toho, co si stanovila, když v roce 2020 překročila očekávání u svých klíčových ukazatelů výkonnosti, a to navzdory rizikům a výzvám, které musela organizace v důsledku pandemie COVID-19 zvládnout;

4. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na zprávu o udělení absolutoria za rok 2019, všímá si spolupráce mezi agenturou a Komisí při určování a sdílení úkolů s příslušnými útvary Komise, čímž se zamezuje překrývání činnosti; konstatuje, že agentura nezjistila žádné překrývání činnosti s ostatními agenturami v síti agentur EU; konstatuje, že agentura koordinuje některé úkoly a spolupracuje na vypracovávání některých zpráv s dalšími agenturami, jako je Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) a Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA);

([1]) Úř. věst. C 114, 31.3.2021, s. 14.

5. pokud jde o připomínky k následným opatřením ze zprávy o udělení absolutoria za rok 2019 v souvislosti s neuspokojivým plněním některých činností agentury, konstatuje, že se agentura ujala dalších nových úkolů, například v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu, 8. akčním programem pro životní prostředí a udržitelným financováním, přičemž však k plnění cílů stanovených v příslušných právních předpisech nebyl poskytnut dostatek zdrojů a zaměstnanců; konstatuje, že agentura řadou činností a spoluprací s Komisí přímo podporovala provádění Zelené dohody pro Evropu a rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030; dále konstatuje, že agentura vyčlenila výhradně na provádění těchto činností některé operativní zaměstnance, čímž se prohloubila její podpůrná funkce; vyzývá agenturu, aby s Komisí, případně prostřednictvím sítě agentur EU, zahájila diskusi o těchto záležitostech a aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o vývoji v tomto směru;

6. pokud jde o připomínky k následným opatřením ze zprávy o udělení absolutoria za rok 2019, týkajícím se sítě IT, konstatuje, že agentura zahájila iniciativy v oblasti digitalizace před pandemií v roce 2020 a že od března 2020 byly tyto kroky v důsledku omezení volného pohybu osob urychleny; vyzývá agenturu, aby i nadále sledovala situaci v oblasti kybernetických hrozeb a bezpečnosti a aby přijímala vhodná opatření;

7. bere na vědomí, že agentura předložila zprávu o kvalitě ovzduší v Evropě za rok 2020, která dokumentuje dopad opatření omezujících volný pohyb osob na kvalitu ovzduší v evropských městech, přičemž čerpá z mimořádné situace způsobené pandemií COVID-19;

8. zdůrazňuje, že agentura poskytuje kvalitní nezávislé informace o životním prostředí; vyzdvihuje kvalitu jejích výstupů z roku 2020, včetně posouzení účinků opatření omezujících volný pohyb osob kvůli COVID-19 na koncentraci látek znečišťujících ovzduší, vytvoření nového portálu o průmyslových emisích, shromažďování prvních údajů o emisích CO_2 z těžkých nákladních vozidel a přípravy na budoucí podávání zpráv o emisích CO_2 v reálném provozu;

9. připomíná, že agentura vypracovala v roce 2020 zprávu o stavu životního prostředí za rok 2020 ([2]) a posouzení a brífinky k tématům, jako je nakládání s biologickým odpadem a jeho zpracování, biologicky rozložitelné plasty, nově se objevující výzvy spojené s nakládáním s odpady v Evropě, kvalita ovzduší a znečištění hlukem a důsledky hlavních klimatických nebezpečí, jako jsou sucha, záplavy, lesní požáry a zvyšování hladiny moří, pro Evropu ve 21. století a v další budoucnosti;

Personální politika

10. bere na vědomí, že k 31. prosinci 2020 byl plán pracovních míst naplněn z 96,92 %, přičemž ze 130 pracovních míst schválených v rámci rozpočtu Unie (124 v roce 2019) byli jmenováni 3 stálí úředníci a 123 dočasných zaměstnanců; dále konstatuje, že v roce 2020 pracovalo pro agenturu 71 smluvních zaměstnanců a 12 vyslaných národních odborníků;

11. vyjadřuje politování nad tím, že poměr mezi podpůrnými zaměstnanci odpovědnými za správu a koordinaci a provozními zaměstnanci pracujícími na obsahu je nevyvážený; navrhuje, aby bylo agentuře přiděleno více podpůrných zaměstnanců s cílem zaručit její fungování;

12. všímá si genderové rovnováhy ve vysokém managementu, kde 5 z celkových 8 členů jsou muži (62,50 %); všímá si genderové rovnováhy ve správní radě agentury, kde 16 z celkových 30 členů jsou muži (53,34 %); všímá si genderové rovnováhy mezi zaměstnanci agentury obecně, mezi nimiž je z celkového počtu 203 osob 111 žen (54,68 %); připomíná však, že agentura by měla mít na paměti, že při náboru nových zaměstnanců a jejich povyšování jsou nejdůležitější dovednosti, znalosti a zkušenosti uchazečů; poukazuje na to, že je také třeba pamatovat na zachování zeměpisné vyváženosti mezi zaměstnanci;

13. pokud jde o připomínky vyjádřené při udělování absolutoria za rok 2019 ohledně omezených aktiv, konstatuje, že agentura Komisi stále upozorňuje na potřebu dalších zdrojů; konstatuje rovněž, že zdroje ne vždy dostačují a v návrhu rozpočtu předloženém Komisí nejsou vždy obsaženy; vyzývá Komisi a agenturu, aby vypracovaly udržitelný plán s cílem poskytnout agentuře zdroje v souladu s jejími potřebami a úkoly a aby o dalším vývoji v tomto směru informovaly orgán příslušný k udělení absolutoria;

([2]) Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020 https://www.eea.europa.eu/soer/2020.

14. je znepokojen velikostí správní rady agentury, která znesnadňuje rozhodování a vytváří značné administrativní náklady;

15. pokud jde o odpovědi v rámci standardního dotazníku, konstatuje, že v roce 2020 pověřila Komise agenturu na základě předpisů o udržitelném financování plněním podpůrných úkolů a že s cílem poskytnout agentuře personál k plnění dodatečných úkolů vytvořila jedno nové místo pro dočasného zaměstnance a jedno pro smluvního zaměstnance, což obnášelo navýšení unijní podpory agentury o 0,3 milionu EUR; dále konstatuje, že Parlament změnil rozpočet agentury na rok 2020, navýšil základní příspěvek agentuře o 1,3 milionu EUR a přidělil jí pět nových dočasných zaměstnanců a dva smluvní zaměstnance, čímž jí poskytl zdroje k plnění nových úkolů v rámci Zelené dohody pro Evropu, zejména v oblasti boje proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti;

16. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na zprávu o udělení absolutoria za rok 2019 ve věci pokynů pro zaměstnance, konstatuje, že agentura revidovala svou politiku týkající se citlivých funkcí a dne 3. prosince 2020 schválila rozhodnutí své správní rady o pokynech agentury EEA pro identifikaci citlivých funkcí a jejich řízení v souladu s doporučeními Účetního dvora;

17. vítá úsilí vynaložené v personální politice na podporu práce na dálku a zdravého života a i nadále vybízí agenturu, aby pokračovala v rozvoji dlouhodobého rámce politiky lidských zdrojů, který se bude zabývat rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem, celoživotním poradenstvím a profesním rozvojem, vyváženým zastoupením žen a mužů, prací z domova, zeměpisnou rovnováhou a náborem a integrací osob se zdravotním postižením;

Veřejné zakázky

18. konstatuje, že agentura aktivně vede společná zadávací řízení s Komisí; všímá si, že agentura cíleně transformuje svou správu do elektronické podoby (zadávání veřejných zakázek, finance a lidské zdroje), což přineslo zvýšení její výkonnosti a podpořilo její rychlý a efektivní přechod na práci z prostředí z domova na počátku pandemie COVID-19;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

19. bere na vědomí stávající opatření agentury a pokračující úsilí o zajištění transparentnosti, prevence a řízení střetů zájmů a ochrany oznamovatelů;

20. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na zprávu o udělení absolutoria za rok 2019, konstatuje, že se členům správní rady agentury stále připomíná výzva k předložení životopisů a prohlášení o zájmech ke zveřejnění na internetových stránkách agentury; je pevně přesvědčen, že životopisy a prohlášení o zájmech členů správní rady by měly být zveřejňovány povinně, nikoli na základě dobrovolnosti; žádá agenturu, aby dbala na to, aby členové správní rady tento požadavek splnili, a aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o vývoji situace;

Vnitřní kontrola

21. bere na vědomí posouzení rámce vnitřní kontroly provedené agenturou a její závěr, že zatímco v předchozích letech se určité zásady vnitřní kontroly uplatňovaly a účinně fungovaly, jejich současné uplatňování je pouze částečné a částečná je i jejich účinnost; všímá si závěru agentury, že tato situace si vyžaduje rychlou reakci vedení na nový způsob práce; konstatuje, že navzdory nestabilní situaci v době pandemie COVID-19 systém vnitřní kontroly agentury ukázal, že se zaměstnancům agentury podařilo rychle se situaci přizpůsobit a že plánovaný pracovní program na rok 2020 s využitím nových pracovních postupů splnili;

Reakce na COVID-19 a kontinuita činností

22. konstatuje, že agentura v reakci na omezení související s pandemií zavedla systém náboru zaměstnanců on-line s využitím náborové platformy Systal, což umožnilo dokončit v roce 2020 řadu náborových řízení a zachovat počet volných míst na konci roku na nízké úrovni;

23. konstatuje, že reakce agentury na pandemii COVID-19 a související omezení měla pozitivní dopad na většinu ukazatelů environmentální výkonnosti agentury za rok 2020, jelikož byl zaznamenán podstatný pokles emisí skleníkových plynů v souvislosti se služebními cestami a schůzemi (pokles přibližně o 90 % ve srovnání s průměrem za období 2015–2019) a významné snížení spotřeby elektřiny, energie na vytápění, vody, papíru a odpadu v důsledku menšího počtu zaměstnanců v prostorách agentury; vyzývá agenturu, aby v nadcházejícím post-pandemickém období poznatky získané v tomto ohledu využila při své činnosti;

Další připomínky

24. vítá rozhodnutí agenturu, že bude více usilovat o přechod od operací „šetrných ke klimatu“ ke „klimaticky neutrálním“ operacím v souladu se zvýšenými cíli Unie v oblasti klimatu;

25. vyzývá agenturu, aby nadále podporovala spolupráci s dalšími agenturami Unie a mezinárodními organizacemi v zájmu lepšího posuzování dopadů lidské činnosti na životní prostředí a rozvíjela dialog se zúčastněnými stranami a občany;

26. vítá úsilí agentury o vytvoření pracovního rámce šetrného k životnímu prostředí a veškerá opatření přijatá agenturou ke snížení její uhlíkové stopy, spotřeby energie a k zavedení pracovního procesu bez tištěných dokumentů; pokud jde o připomínky k následným opatřením ohledně nákladové efektivnosti a šetrnosti k životnímu prostředí, formulovaným ve zprávě o udělení absolutoria za rok 2019, konstatuje, že kancelářská budova agentury pochází z 19. století, a možnosti zlepšení její energetické účinnosti jsou proto omezené; konstatuje, že v rámci svého systému environmentálního řízení je agentura odhodlána soustavně snižovat svou celkovou energetickou náročnost, a to výměnou vybraných oken v budově a soustředěním konkrétních činností do konkrétního prostoru v několika podlažích, což přinese další snížení energetické náročnosti na jednotku plochy; dále si všímá, že agentura nakupuje 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o vývoji situace v tomto ohledu;

27. pokud jde o připomínky k následným opatřením ohledně přístupnosti, konstatuje, že agentura dosud nezajistila, aby její on-line platformy byly přístupné osobám se zdravotním postižením;

28. připomíná, že je důležité posílit digitalizaci agentury, pokud jde o její vnitřní chod a řízení i rychlejší digitalizaci postupů; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se tak za každou cenu zabránilo vzniku digitální propasti mezi agenturami; upozorňuje však na to, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít jakýmkoli rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací; vyzývá agenturu, aby svou politiku kybernetické bezpečnosti rozvíjela rychleji, předložila ji do 31. ledna 2022 a podala o tom zprávu orgánu příslušnému k udělení absolutoria;

29. pokud jde o připomínky k následným opatřením ohledně šíření jejích výsledků mezi veřejností, konstatuje, že agentura zahájila v roce 2020 informační aktivity on-line a posílila inovativní formáty, např. zahajovací akce, série „Ask an expert“ a diskusní akce; konstatuje, že se agentura účastní meziagenturního projektu s cílem zvýšit svůj komunikační potenciál; všímá si, že počet registrovaných připojení na internetových stránkách agentury v roce 2020 přesahoval 8 milionů; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému pro udělení absolutoria předložila zprávu o změnách, které mají v budoucnu zefektivnit její působení na internetu;

30. pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na připomínky Účetního dvora ohledně mediálního dosahu agentury, konstatuje, že se agentura stále snaží zviditelnit jakožto důvěryhodný zdroj údajů o životním prostředí a klimatu na úrovni Unie; konstatuje, že v roce 2020 zveřejnila agentura v médiích 25 626 článků, což představuje 80 % nárůst ve srovnání s rokem 2019, a že měla 178 593 sledujících, což ve srovnání s rokem 2019 představuje 56 % nárůst;

31. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 4. května 2022 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0196.